КОНТРОЛЬНЫ
ЭКЗЕМПЛЯ

ЯҢЫ ТОРМОШҠА

ШИШӘМБЕ,
17 ОКТЯБРЬ
№ 115 (7677)
1995 йыл

1931 йылдың
1 ноябренән сыға

Башҡортостан
Республикаһы
Хәйбулла район
Советы һәм район
хакимиәте органы

ҠЫШ КИЛДЕ

14 октябрҙә район хакимиәтендә район фермаларына беркетелгән вәкилдәр менән кәңәшмә үткәрелде.

Малдарҙы ҡышҡы аҫырауға ҡуйыу һәм малсылыҡ продукциялары етештереү менән бәйле малсылыҡтағы хәлдәрҙең торошо көнүҙәк мәсьәлә булды. Ауыл хужалығы һәм аҙыҡ-түлек идаралығының баш зоотехнигы Ф. С. Хәкимов ошо турала сығыш яһаны, район фермаларындағы эштәрҙең торошона характеристика бирҙе. Ул, хужалыҡтарҙың күпселек етәкселәре малдарҙы, ҡышҡы шарттарҙа аҫырауға күсерергә ашыҡмайҙар, шулай уҡ уларҙы ҡышҡы рационға күсермәйҙәр, һөҙөмтәлә һөт етештереү ҡырҡа кәмей, тип билдәләп үтте. Малдарҙы ашығыс рәүештә базаларға һәм ҡышҡы рационға күсереү төп бурыс булып тора.

Кәңәшмәлә хакимиәт вәкилдәре — «Хәйбулла» совхозы буйынса Ф. Ш. Ҡарағолов, «Таналыҡ» совхозы буйынса Ф. Ф. Илембәтов, «Бызаулыҡ» совхозы буйынса Ҡ. М. Мәҡсутов, 6-сы ППЧ начальнигы Р. М. Ишемғоловтарҙың сығыштары тыңланды.

Кәңәшмәлә сығыш яһап, ауыл хужалығы һәм аҙыҡ-түлек идаралығы начальнигы Ф. К. Ҡолсонбаев йылдың ҡоро килеүенә һылтаныу оят, тип билдәләп үтте, сөнки малдарҙы уңышлы ҡышлатыу өсөн мал аҙығы етерлек. 1 октябргә ҡарата районда былтырғы кимәлдән күберәк һөт һауалар ине, ә хәҙер 3,8 килограмм. Малдарҙы, беренсе сиратта һауын һыйырҙарҙы 2—3 көндә ҡышҡылыҡҡа ҡураларға индереү һәм уларҙы ҡышҡы рацион буйынса ашата башлау көнүҙәк бурыс булып тора.

Һәр аҙна һайын хужалыҡтар фермалары буйынса тикшереү көндәре үткәреү планлаштырыла. Ярты көндә хужалыҡтың барлыҡ фермаларын ҡарап сығырға һәм етәксе, белгестәр менән продукция етештереүҙе арттырыу, барлыҡ ҡағиҙәләрҙе һәм талаптарҙы үҙәтеү буйынса саралар билдәләргә мөмкин. Бөгөнгө көндә «Матрай» совхозы ғына тейешле кимәлдә эшләй.

Һауымдың кәмеүен туҡтатырға кәрәк. Ярай әле ит етештереү буйынса 1994 йылғы кимәлдәбеҙ. Яҡынса иҫәпләүҙәргә ҡарағанда, йылды былтырғыға ҡарағанда насар тамамламаҫҡа, ә яҡшыраҡ ҡышлатып сығырға тейешбеҙ.

Кәңәшмә һуңында район хакимиәте башлығы Ф. М. Ҡаҙаҡбаев сығыш яһаны, ул яҡшы булып күренеү өсөн түгел, ә фермаларҙа ҡышҡы шарттарҙа эшләүҙе яҡшыртыу өсөн тырышыр кәрәк, тип билдәләп үтте.

Хәҙерге ваҡытта һәр урында малсыларҙың йыйылыштарын үткәрергә, малсылар йорттарының әҙерлеген тикшерергә кәрәк. Сөнки был йүнәлештә беҙҙә кәмселектәр етерлек.

Бөгөнгө көндә район халҡына кисәгенән насарыраҡ эшләргә ярамай, сөнки республика хөкүмәте генә түгел, ә айырым предприятиелар һәм районлар беҙгә ярҙам итергә тырышалар.

Кешеләр менән, улар тураһында хәстәрлек күреп эшләү төп маҡсат һәм бурыс булып тора. Бына шул саҡта инде ит тә, һөт тә, тәртип тә буласаҡ.

ЮЛ ТӨҘӨЛӨШӨ

Тәү ҡарашҡа, был беҙҙең район халҡы өсөн ғәҙәти хәл кеүек. Самар ауылында өс километр оҙонлоғондағы юлға асфальт түшәлгән. Хәҙер ауылдың үҙәк урамы бөтөнләй үҙгәрҙе. Соҡорсаҡырҙар бөтөп ҡалған, тигеҙ һәм йәйелеп ятҡан киң урамды күрәһең. Ул халыҡтың тормошон байтаҡҡа еңеләйтәсәк, әлбиттә. Был төҙөлөштөң подрядсыһы — Башкиравтодор берекмәһенең Баймаҡтағы 3-сө ДСУ-һы Самарҙа юл төҙөүҙән тыш, улар Первомайскиға табан биш километр оҙонлоғондағы юлға капиталь ремонт үткәрәләр. Бөгөн 4,5 километрҙа эш тамамланған, тағы ла 500 метр үтергә ҡалған. Урындағы хакимиәт (башлығы Э. И. Байсурин) Баймаҡ юлсыларының эшенән ҡәнәғәт. Төҙөлөштә ҡатнашыусылар араһынан юл төҙөүҙе башлаусы, хәҙер инде мәрхүм начальник М. Ф .Асыловты билдәләп үтергә мөмкин. Автогрейдерсы М. З. Таһиров, экскаваторсы Ш. Г. Латипов, асфальт һалыусы машинист А. А. Маликов, асфальт заводы операторы Р. К. Низаметдинов, Т-130 бульдозеры машинисы Г. И. Азаматов һәм башҡа күптәр үҙҙәренең намыҫлы хеҙмәте менән тос өлөш индерҙеләр. Юлды ҡабул итеп, дәүләт комиссияһы етешһеҙлектәрҙе тапмай ҙа тиерлек, бөтәһе лә стандартҡа ярашлы. Район дәүләт автоинспекцияһы яғынан юл билдәләрен ҡуйыу буйынса ҡайһы бер иҫкәрмәләр әйтелде. Юлсылар уларҙы ҡыҫҡа срокта ҡуйып сығырға һүҙ бирҙе.

Ошо уҡ көндө дәүләт комиссияһы Аҡъяр—Сибай юлында Маҡан йылғаһы аша һалынған ике күперҙе лә тикшерҙе. Улар буйынса ҡайһы бер иҫкәрмәләр әйтелде, хәҙер был етешһеҙлектәр бөтөрөлдө. Ошо уҡ юлда тағы ла өс күпер төҙөргә ҡала, шунан һуң бында төҙөлөш күләме тамамланасаҡ. Шулай уҡ «Рудная» артеле (начальнигы Г. Ш. Микрюков) ремонтлаған дүрт километр юл да (Подольск — Новоукраинка юлы буйлап) ҡабул ителде.

С. ГОЛУБЦОВ.

◆ ✦ ◆

Асфальт түшәлгән 13 километр Самар—Бүребай автомобиль юлын файҙаланыуға тапшырыу менән бәйле 13 октябрҙә район хакимиәте башлығы Ф. М. Ҡаҙаҡбаев 3-сө Баймаҡ төҙөлөш идаралығы эшселәре коллективы менән осрашты. Был осрашыуҙа Самар ауыл хакимиәте, «Бызаулыҡ» совхозы, Самар АТП-һы етәкселәре һәм башҡалар ҡатнашты.

Район хакимиәте башлығы төҙөлөш идаралығы коллективын беҙҙең районда асфальт түшәлгән юлдар төҙөү буйынса заданиеларҙы үтәү йәһәтенән хеҙмәт еңеүҙәре менән ҡотланы һәм рәхмәт белдерҙе.

Ф. М. Ҡаҙаҡбаев шулай уҡ Баймаҡ ҡалаһының төҙөлөш идаралығы эшселәренә һәм етәкселәренә рәхмәт хаты һәм ҡиммәтле бүләктәр тапшырҙы.

ҺӨТ ЕТЕШТЕРЕҮ

1995 йылдың 9 айында район хужалыҡтары 181,3 мең центнер һөт етештерҙе. Ул былтырғы ошо осор менән сағыштырғанда 2750 центнерға күберәк. Район буйынса һәр һыйырҙан 1944 килограмм, йәки былтырғыға ҡарағанда 41 килограмға күберәк һөт һауып алынды. Ләкин һуңғы осорҙа бөтә хужалыҡтарҙа ла һыйырҙарҙың продуктлылығы ҡырҡа кәмей, сентябрҙә былтырғы ошо ай менән сағыштырғанда 25 килограмға кәмерәк һөт һауҙылар.

Фермалар буйынса һауым:

Билгән урыны	Фамилиялар	һыйырҙар һаны	мөдирҙәр	9 айҙа	сентябрҙә	9—IX
1.	Бакаловка	310	Байғәлимов Б. Я.	2480	262	6,0
2.	Таштуғай	150	Әбделмәнов И. Ф.	2465	232	6,6
3.	Әҙел	110	Ануфриева Р. З.	2455	275	6,5
4.	Новоукраинка	140	Кускилдин Ю. Ф.	2424	280	7,2
5.	Новопетровка	370	Низамов И. Я.	2413	236	6,0
6.	Федоровка	150	Морозова А. И.	2404	227	5,1
7.	Наҙарғол	100	Юнысов Р. Р.	2180	155	3,7
8.	Үрнәк	86	Мөхәмәтов Х. Р.	2121	169	5,8
9.	Степной	350	Килдебаев С. Г.	2109	257	6,6
10.	Иләс	110	Рәхмәтов Т. Я.	2083	253	5,8
11.	Подольск	350	Демидов В. А.	2079	241	4,9
12.	Воздвиженка	175	Безшейко Г. П.	2056	242	5,1
13.	Иҫәнгилде	162	Фәйзуллин А. Х.	2055	168	3,5
14.	Бызаулыҡ	160	Якимов Г. С.	2054	268	4,4
15.	Сәғит	185	Мәмбәтов А. М.	2049	262	5,2
16.	Мәмбәт	288	Мәмбәтов Ф. И.	2038	279	5,8
17.	З. Арыҫланғол	114	Күскилдин Ю. Г.	2010	154	4,3
18.	Әбүбәкир	405	Билалов Н. С.	2009	259	5,4
19.	Савельевка	140	Бедокуров В. В.	2002	214	4,6
20.	Татыр-Үҙәк	310	Шалашов В. Н.	1972	235	3,9
21.	Атингән	185	Лыгин Н. И.	1967	221	4,6
22.	Переволочан	60	Фәйзуллин Б. И.	1961	270	5,4
23.	Юлбарыҫ	105	Таймасов Р. С.	1927	217	4,1
24.	Ивановка	350	Антипин В. М.	1894	128	3,1
25.	Ғәлиәхмәт	115	Абдуллин А. С.	1880	139	2,4
26.	Уфимск	420	Школьный В. И.	1854	151	3,6
27.	Ергән	290	Ҡотоев А. Ш.	1828	211	4,8
28.	Маҡан	190	Абдуллин Н. Г.	1809	221	3,6
29.	Хворостянка	230	Андрейчев В. Е.	1786	186	4,7
30.	Самар	70	Неверов А. В.	1772	225	4,7
31.	Михайловка	150	Түләшев В. А.	1770	156	3,0
32.	Аҡташ	180	Ҡужагилдин В. Я.	1758	144	3,9
33.	Целинный	360	Иәрмөхәмәтов Р. Т.	1730	168	3,5
34.	Комсомол	167	Ғәбәйҙуллин Б. К.	1726	168	3,5
35.	Әлибай	410	Попов И. А.	1695	181	4,7
36.	Урыҫбай	100	Абдуллин Р. Ф.	1683	141	3,2
37.	Фрунзе	260	Ғатауллин Р. Х.	1636	160	3,7
38.	Байғусҡар	290	Баймурзин С. З.	1616	168	2,3
39.	Яковлевка	235	Струков А. В.	1605	142	3,2
40.	Әбеш	100	Юнысов А. Ш.	1576	150	4,2
41.	Иәнтеш	265	Билалов С. Г.	1555	93	1,9
42.	Аҡназар	126	Сәғитов С. М.	1540	106	2,4
43.	Аҡъюл	109	Ишемғолов Ф. С.	1510	126	3,2
44.	Пугачевка	120	Андреев О. А.	1504	90	1,3
45.	Б-Арыҫланғол	100	Ғәлиев Р. В.	1364	105	3,7
46.	Вәлит	81	Мостафина Н. А.	1297	168	3,5
Район буйынса:		9330	— —	1944	196	4,4

Ҡайһы бер алдынғы һауынсылар юғары күрһәткестәргә өлгәштеләр. Людмила Ивановна Низамованың 4 кешенән торған звеноһы 90 һыйырҙан 2905 центнер йәки һәр һыйырҙан 3228 килограмм һөт һауып алды. «Таналыҡ» совхозы һауынсылары Татьяна Сәнтова һәм Ямал Күсәковалар 2900—3000-әр, ошо уҡ совхоздан Сания Тауылбаева һәм «Бызаулыҡ» совхозынан Мәрйәм Собханғолова 2800 — 2900-әр, «Новый путь» колхозынан Антонина Слащева һәм Рәйсә Вәлиева, «Урал» колхозынан Хәсәнә Теләүғолова һәм Зөһрә Аралбаева, «Таналыҡ» совхозынан Ф. Ишемова, В. Купцова, Б. Ситдыҡова, М. Юлмөхәмәтовалар 2600 —2800-әр, күп кенә һауынсылар 2000-әр һәм унан күберәк һөт һауып алдылар. Хәҙерге шарттарҙа ла юғары етештереүсәнлеккә өлгәшеү мөмкинлектәре бар. Һөт етештереүҙе артабан арттырыу өсөн бөтә тырышлыҡты һалып эшләргә генә ҡала.

Ф. ХӘКИМОВ,
ауыл хужалығы һәм аҙыҡ-түлек идаралығының баш зоотехнигы.

Пенсионерҙарҙан „үтескә“ алалар

Рәсәйҙә 37 миллион пенсионер бар. Уларҙың күбеһе пенсиянан пенсияға тиклем йонсоп йәшәй. Шуға күрә пенсияны ваҡытында түләмәү күптәр өсөн фажиғәгә әйләнә. 1993 йылдың октябренән Пенсия фонды Рәсәй Федерацияһы хөкүмәте юрисдикцияһына күсте. Һәм ул әйләп-әйләп фондан «үтескә» ала башланы. Бөгөнгө көндә был бурыс аҙмы-күпме —2,4 триллион һум тәшкил итә.

(«Сельская жизнь»).

Район Советы президиумында

«ТАНАЛЫҠ» СОВХОЗЫ ДИРЕКЦИЯҺЫНЫҢ «БАШҠОРТОСТАН РЕСПУБЛИКАҺЫНДА ХЕҘМӘТТЕ ҺАҠЛАУ ТУРАҺЫНДА»ҒЫ ЗАКОНДЫ ҮТӘҮ БУЙЫНСА ЭШЕ ТУРАҺЫНДА

«Таналыҡ» совхозы директоры Ә. С. Салауатовтың докладын тыңлап, район Советы президиумы совхоз хакимиәте «Башҡортостан Республикаһында хеҙмәтте һаҡлау тураһында»ғы Законды үтәү буйынса билдәле бер эш башҡара, тип билдәләп үтте.

Совхозда хеҙмәт шарттарын яҡшыртыу һәм хеҙмәтсәндәрҙе һауыҡтырыу, хеҙмәт коллективы ағзалары араһында ауырыу һәм травма алыу осраҡтарын искәртеү һәм кәметеү буйынса саралар̧ҙың комплекслы планы эшләнгән һәм раҫланған. Хеҙмәтте һаҡлау мәсьәләләре совхоз хакимиәте һәм профсоюз ойошмаһы араһында төҙөлгән коллектив договорға индерелгән. Совхоздың хеҙмәтте һаҡлау һәм хәүефһеҙлек техникаһы буйынса инженерының 1995 йылдың икенсе ярты йыллығына айырым оператив эш планы бар.

Совхоз дирекцияһы бинаһында, шулай уҡ күпселек төп производство участкаларында хеҙмәтте һаҡлау һәм хәүефһеҙлек техникаһы буйынса кабинеттар һәм мөйөштәр булдырылған.

1995 йылдың 4 ғинуарында «Совхозда хеҙмәтте һаҡлау һәм хәүефһеҙлек техникаһы буйынса эштәрҙе ойоштороу тураһында» приказ сығарылған, уның менән ҡултамғаларын ҡуйып производство подразделениелары белгестәре һәм етәкселәренең барыһы ла танышҡан. Совхоздың баш белгестәре производствоның төрлө тармаҡтарында эшләүселәр өсөн хәүефһеҙлек техникаһы ҡағиҙәләре буйынса инструкциялар эшләгән. Производство участкаларының барлыҡ етәкселәре хәүефһеҙлек техникаһы журналдары менән тәьмин ителгән.

Тикшереү барышында сәләмәтлеге буйынса яраҡһыҙ булған йәки тейешле профессиональ әҙерлекһеҙ кешеләрҙе эшкә йәлеп итеү факттары асыҡланманы. Эшләүселәрҙең барыһы менән дә даими рәүештә хәүефһеҙлек ысулдары һәм эш алымдары буйынса инструктаждар үткәрелә. Инженер-техник хеҙмәткәрҙәр, электриктар һәм кочегарҙарҙың барыһы ла аттестация үткән.

Механизаторҙар, малсылар, шоферҙар даими рәүештә медицина тикшереүе үтәләр. Коллектив договорға ярашлы эшселәрҙең айырым категориялары махсус туҡландырыла, махсус өҫ һәм аяҡ кейемдәре, шулай уҡ шәхси һаҡланыу саралары менән тәьмин ителәләр. Яҙғы баҫыу һәм уңыш йыйыу осоронда сәсеүҙә һәм ураҡта ҡатнашыусыларҙың барыһы ла 50 процентлы ташлама менән туҡландырыла. Фермаларҙа малсыларға бушлай сәй эсеү ойошторола.

Шул уҡ ваҡытта «Таналыҡ» совхозы дирекцияһының «Башҡортостан Республикаһында хеҙмәтте һаҡлау тураһында»ғы Законды үтәү буйынса етди етешһеҙлектәре һәм кәмселектәре бар.

«Таналыҡ» совхозында 937 кеше эшләп, хеҙмәтте һаҡлау буйынса белгес вазифаһы совхоз юрисына йөкмәтелгән, был Законды боҙоу булып тора, сөнки 300-ҙән ашыу кеше эшләгән предприятиеларҙа производство эшмәкәрлегенән азат ителгән служба йәки предприятие хакимиәте етксеһе урынбаҫары етәкселегендә хеҙмәтте һаҡлау службаһы булырға тейеш.

Совхоз дирекцияһы производствола травма алыу һәм профессиональ ауырыуҙар сәбәптәренә даими анализ яһау, хеҙмәт шарттарын һәм санитар-һауыҡтырыу сараларын яҡшыртыу планының үтәлешенә йомғаҡ яһау, хеҙмәтте һаҡлауға бүленгән аҡсаны файҙаланыу мәсьәләләренә тейешле иғтибар бирмәй, «Производствола бәхетһеҙлек осраҡтарын тикшереү һәм иҫәпкә алыу тураһындағы положение» талаптарын боҙоу факттарына юл ҡуйыла. Мәҫәлән, 1995 йылда производстволағы 5 бәхетһеҙлек осрағына бер генә приказ бар. Хеҙмәтте һаҡлау өлкәһендә урта звено белгестәренә аттестация үткәреү буйынса эш яйға һалынмаған. Ошо һәм башҡа кәмселектәр һәм етешһеҙлектәр һөҙөмтәһендә быйылғы һигеҙ айҙа совхозда 5 бәхетһеҙлек осрағына юл ҡуйылған, ваҡытлыса эшкә һәләтһеҙлек буйынса юғалтылған көндәр иҫәбе 1994 йыл менән сағыштырғанда 1,6 тапҡырға артҡан.

Бәлиғ булмаған үҫмерҙәрҙең хеҙмәтен ҡулланыу осрағына юл ҡуйыла, был иһә бәхетһеҙлек осраҡтарына килтерә. Мәҫәлән, быйыл 15 августа бәлиғ булмаған механизатор С. П. Корнеев силос тапатҡанда тәжрибәһеҙлектән ДТ-75 тракторы менән ярҙамсы эштәрҙе башҡарыусылар өҫтөнә барып менә.

Хеҙмәтте һаҡлауға бүленгән 356 миллион һумдың ни бары 15 миллион һумы ғына тотонолған. Шул уҡ ваҡытта совхозда эшләүселәр махсус кейемдәр менән бик насар тәьмин ителгән көйө ҡала.

Күпселек производство участкаларында хеҙмәт шарттары хеҙмәтте һаҡлау һәм гигиена нормалары талаптарына яуап бирмәйҙәр. Малсылар йортон һәм көнкүреш бүлмәләрен ремонтлау, йыһазландырыу һәм биҙәү буйынса етди эштәр башҡарыу талап ителә.

Совхоз дирекцияһы производстволағы бәхетһеҙлек һөҙөмтәһендә өлөшләтә эшкә һәләтлелектәрен юғалтҡан эшселәргә үҙ ваҡытында зыянды ҡаплау буйынса тейешле саралар күрмәй. Мәҫәлән, малсы Р. В. Латыповҡа 1107 мең, иҫәпсе М. С. Әбделмәновҡа 659,2 мең, чабан Ф. Г. Шәрифуллинға 582 мең, һауынсы В. С. Ефимоваға 553,9 мең механизатор Ф. Муллағәлиевҡа 236,2 мең һум түләнмәгән.

Коллектив договорҙа совхоз эшселәренә хеҙмәтте һаҡлау буйынса ҡағиҙәләрҙе һәм инструкцияларҙы боҙмай эшләгән өсөн, шулай уҡ зыянлы һәм ауыр хеҙмәт шарттары булған производствола эшләгәндәр өсөн льготалар ҡаралмаған.

Район Советы президиумы ҡарар итә;

1. «Таналыҡ» совхозы дирекцияһының «Башҡортостан Республикаһында хеҙмәтте һаҡлау тураһында»ғы Законды үтәү буйынса тейешле кимәлдә эшләмәүен билдәләргә.

2. «Таналыҡ» совхозы директоры Ә. С. Салауатовҡа билдәләнгән етешһеҙлектәрҙе бөтөрөүҙе, «Башҡортостан Республикаһында хеҙмәтте һаҡлау тураһында»ғы Законды тулыһынса үтәүҙе тәьмин итеүҙе йөкмәтергә.

Ошо маҡсатта:

— Закон талабына ярашлы производство эшмәкәрлегенән азат ителгән етәксе етәкселегендә хеҙмәтте һаҡлау службаһын булдырырға;

— производство участкаларында хеҙмәтте һаҡлауҙың торошо өсөн белгестәрҙең, цехтар һәм участкалар начальниктарының яуаплылыҡтарын арттырырға;

1995 йылдың 1 ноябренә тиклем производство участкалары етәкселәренә һәм урта звено белгестәренә хеҙмәтте һаҡлау өлкәһендә аттестация үткәреүҙе тамамларға;

— эшләүселәрҙе махсус кейемдәр, шулай уҡ шәхси һаҡланыу саралары менән тулы күләмдә һәм үҙ ваҡытында тәьмин итергә, кейемдәрҙе киптереү, йыуыу, химик таҙартыуҙы һәм ремонтлауҙы ойошторорға;

— производство эшмәкәрлеге һөҙөмтәһендә күрелгән зыянды ҡаплау буйынса саралар күрергә;

— белгестәрҙең квалификацияһын һәм эшселәрҙең, инженер-техник хеҙмәткәрҙәрҙең әҙерлек кимәлен күтәреү буйынса өҫтәмә саралар күрергә;

— совхоз хакимиәте ултырышында производство участкаларында травма алыу, авариялар торошон тикшерергә, һәм янғын хәүефһеҙлеге, производствола һәм транспортта травма алыуҙы булдырмау буйынса саралар билдәләргә һәм раҫларға, производствола тейешле көнкүреш шарттары булдырырға.

3. Был ҡарарҙың үтәлешен контролләүҙе район хакимиәтенең ауыл хужалығы һәм аҙыҡ-түлек идаралығының хеҙмәтте һаҡлау һәм хәүефһеҙлек техникаһы буйынса баш инженеры Р. Ғ. Хоҙайбирҙинға йөкмәтергә.

4. «Таналыҡ» совхозы дирекцияһы был ҡарарҙың үтәлеү барышы тураһында район Советы президиумына 1995 йылдың 15 ноябрендә һәм 1996 йылдың 15 апрелендә информация бирергә тейеш.

Ф. ҠАҘАҠБАЕВ,
район Советы рәйесе.

1995 йыл, 4 октябрь.

Ветерандар ойошмаһының отчет-һайлау конференцияһынан

Яңыраҡ Таналыҡ ауыл Советының һуғыш һәм хеҙмәт ветерандарының отчет-һайлау конференцияһы булып үтте.

Президиум рәйесе доклад менән сығыш яһаны, күп кенә етешһеҙлектәр асыҡланды, олө кешеләргә, инвалид ҡарттарға, күп балалы һәм әҙ тәьмин ителеүсе ғаиләләргә тейешле хәстәрлек һәм иғтибар күрһәтелмәүе әйтелде.

Рәсәй Федерацияһы һәм Башҡортостан Республикаһы буйынса ветерандар тураһындағы закондар, бигерәк тә Башҡортостан Республикаһы Президенты М. Ғ. Рәхимовтың октябрь Указы тейешле кимәлдә эшләмәй. Һуғыш һәм хеҙмәт ветерандары өсөн билдәләнгән льготалар тулыһынса ҡулланылмай.

Оло кешеләрҙең тормош мәнфәғәттәрен яҡлаусы әйтеп кителгән закондар булыуға ҡарамаҫтан, һаман булһа уларҙың ихтыяждарына, үтенестәренә битараф ҡараш йәшәп килә. Таналыҡ ауыл Советы пенсионерҙарының бөгөнгө хәле ҡәнәғәтләндермәй. Пенсионерҙар ҡышҡы шарттарҙа йәшәүгә әҙер түгел. Күптәренең утыны, күмере юҡ. Әҙел ауылы пенсионерҙарынан башҡа (управляющийы С. С. Ҡарасов), ҡалғандарҙың барыһына ла бесән-һалам килтерелмәгән.

Сығыш яһаусы ветерандар совхоз прорабы А. Г. Әхмәровтың тупаҫлығын һәм бәғерһеҙлеген ҡаты тәнҡитләп үттеләр, сөнки ул вазифаһын үҙ мәнфәғәтендә генә файҙалана. Йыл һайын балалары өсөн яңы йорт төҙөй, шикле кешеләрҙе үҙе янына эйәләштергән, ситтән килеп яллапып эшләүсе, әммә башҡарған эштәренең сифаты шәптән булмаған төҙөүселәр менән сыуалып «татыу» йәшәргә ярата. Ә бит урындағы кешеләрҙән дә төҙөүселәр бригадаһы булдырырға мөмкин ине. Совхоз директорының контролләмәүенән файҙаланып, ул йылдан-йыл төҙөлөштә, пенсионерҙарҙың ғына түгел, тотош эшселәр коллективының квартираларына һәм йорттарына ремонт үткәреү графигын өҙә. Кешеләргә ҡарата тупаҫ һәм һауалы. Был хаҡта үҙ башынан кисергән кеше әйтеп үтте. Ул шулай уҡ район гәзите редакцияһына ла ялыу яҙған. Конференцияла ла Әхмәров үҙен маһайған ҡиәфәттә һәм асыулы тотто, шуның өсөн дә конференцияла ҡатнашыусыларҙың талабы буйынса залдан сығарып ебәрелде.

Конференцияла үҫеп килеүсе быуынды совхоздың данлы хеҙмәт традицияларында тәрбиәләү тураһындағы мәсьәлә лә күтәреп сығылды. Беҙҙең йәштәрҙең мәғәнәһеҙ үҙгәртеп ҡороуҙы үҙ итеп еткермәүе, уның ҡарауы, ата-бабаларының данлы традицияларын дауам иттереүҙәре билдәләнде. Бигерәк тә эскелектең таралыуы борсой, ҡайһы бер кешеләрҙең, шул иҫәптән ҡатын-ҡыҙҙарҙың, йәштәрҙең, хатта айырым бер пенсионерҙарҙың көн дә тиерлек теттерергә яратыуы хафаға һала.

Конференцияла урындағы власть, йәмәғәт ойошмалары, медперсонал менән берлектә эскеселәргә, йәмәғәт тәртибен, хеҙмәт дисциплинаһын боҙоусыларға ҡаршы аяуһыҙ көрәш алып барыу кәрәклеге тураһында килешелде.

Докладта һәм сығыштарҙа кешеләр хаҡында хәстәрлек күрмәгән тағы ла башҡа бүлексәләр, производство участкалары, ойошмалар һәм учреждениелар етәкселәре лә телгә алынды. Директорҙың хужалыҡ буйынса урынбаҫары Ш. Г. Шәмсетдиновтың халыҡты утын һәм төҙөлөш материалдары менән тәьмин итеү буйынса насар эшләүе ҙур ризаһыҙлыҡ тыуҙырҙы. Өҫтәүенә, ул йыш ҡына эскелеккә бирелеп китә. Шул сәбәпле, йыл һайын күптәр — утынһыҙ, ә совхоз төҙөлөш материалдарыһыҙ торол ҡала. Үҙәктән йылытыу селтәре лә уның ғәйебе менән насар эшләй. Ҡаҙанлыҡ ҡышын йыш ҡына туҡтап ҡала, халыҡ, бигерәк тә балалар һәм ҡарттар өшөй, мәктәптә уҡыу өҙөлә, медпункт, балалар баҡсаһы ябыла.

Ғөмүмән, конференция актив һәм шау-шыулы үтте, совхоз директоры Ә. С. Салауатовтың, уның ярҙамсыларының булған бөтә етешһеҙлектәре һәм хаталары асыҡтан-асыҡ әйтелде, ветерандар ойошмаһының ҡайһы бер етешһеҙлектәре асылды.

Конференция эшендә Башҡортостан Дәүләт Йыйылышы депутаты Президент советы ағзаһы, район хакимиәте башлығы Ф. М. Ҡаҙаҡбаев ҡатнашты. Ул үҙенең депутатлыҡ эшмәкәрлеге тураһында отчет менән сығыш яһаны. Һайлаусылар уның депутатлыҡ эшенән ҡәнәғәт ҡалды.

Район ветерандар ойошмаһы советы рәйесе А. И. Сабин, Бөтә Рәсәй инвалидтар йәмғиәтенең район ойошмаһы рәйесе Ғ. И. Ямалетдиновтың сығыштары йөкмәткеле булды. Социаль яҡлау бүлеге начальнигы М. М. Кәримова, райпо товароведы Р. Ә. Кәнюва бирелгән һорауҙарға тулы яуап бирҙеләр.

Конференция ветерандар ойошмаһының эшен, уның маҡсатҡа йүнәлешлелеген һәм йоғонтолоғон яҡшыртыу буйынса ҡарар ҡабул итте.

Ҡарарҙа пенсионерҙар һәм башҡа ҡатнашыусылар прораб А. Г. Әхмәровҡа һәм директорҙың хужалыҡ буйынса урынбаҫары Ш. Г. Шәмсетдиновҡа ышанмауһанлыҡ белдерҙеләр һәм совхоз директорынан уларҙы вазифаларынан бушатыуҙы һоранылар.

Шулай уҡ ауыл Советы хакимиәте башлығына, совхоз директорына һәм башҡа учреждениелар етәкселәренә ауыл Советы территорияһында йәшәгән бөтә пенсионерҙарҙың һәм оло кешеләрҙең көнкүреш шарттарын яйға һалыу буйынса бөтә яҡлап ярҙам күрһәтеүҙе һорап мөрәжәғәт иттеләр.

Район хакимиәте башлығының пенсионерҙарҙың тормошо һәм көнкүрешенә ҡағылышлы бөтә мәсьәләләр буйынса Подольскиҙа район Советы президиумының күсмә ултырышы үткәреләсәге тураһындағы белдереүен пенсионерҙар һәм конференцияла ҡатнашыусылар йылы ҡабул итте.

Ветерандар советы президиумының 9 кешенән торған яңы составы һайланды. И. И. Норец рәйес итеп һайланды. Шулай уҡ һуғыш һәм хеҙмәт ветерандарының район конференцияһына делегаттар һайланды.

И. ДӘҮЛӘТБИРҘИН,
һуғыш һәм хеҙмәт ветераны.

ДОНЪЯ ХӘЛДӘРЕ

✦ Федерация Советы хәрби хеҙмәт тураһында Дәүләт Думаһы ҡабул иткән законды кире ҡаҡҡан. Уның буйынса һалдаттар йыл ярым ғына хеҙмәт итергә тейеш булған.

✦ Илдә көн һайын эштә уртаса 40 мең кеше йәрәхәтләнә, Хәүефһеҙлек ҡағиҙәләрен боҙоу арҡаһында көн һайын 10 мең кеше һәлак була.

✦ Ырымбурҙа яңы пассажир автобусы йыя башлағандар. Киләһе йыл 100—150 автобус эшләп сығарыу күҙҙә тотола.

(Үҙәк гәзиттәрҙән).

ШИШӘМБЕ, 17 ОКТЯБРЬ

1-се программа

12.50 — «Шерлок Холмс һәм доктор Ватсондың мажаралары».
14.05 — «Ставка ғүмергә ҡарағанда юғары».
15.00 — Яңылыҡтар.
15.20 — Йәнһүрәт.
15.40 — «Күңелле компания» квартеты.
15.50 — Мультитроллия.
16.40 — Документаль фильм.
16.45 — «Элен һәм егеттәр».
17.00 — «...16 йәшкә тиклем һәм унан өлкән».
17.30 — «Нағыш» (башҡортса).
17.45 — Йәнһүрәт.
18.00 — Яңылыҡтар.
18.20 — «Тропикта йәшәүсе».
19.10 — Ял сәғәте.
19.35 — «Был ниндәй көй».
20.00 — Тема.
20.45 — «Тыныс йоҡо, кескәйҙәр»!
20.55 — Реклама.
21.00 — Ваҡыт.
21.35 — Реклама.
21.40 — Тапшырыуҙар программаһы.
21.50 — «Шаһитһыҙ». Нәфис фильм.
23.30 — Мәскәү — Кремль.
23.50 — «Твин Пикс».
24.00 — Яңылыҡтар.
00.10 — «Твиң Пикс».

2-се программа

11.25 — 16.00 — Тәнәфес.
16.05 — Унда-бында яңылыҡтар.
16.20 — Көн һайын байрам.
16.30 — Компас «Роста».
16.50 — Месяцеслов.
17.00 — Хәбәрҙәр.
17.20 — Документаль фильм.
17.45 — Үҙ уйының.
18.45 — Һеҙҙең партнер.
18.55 — Клип-антракт.
19.00 — «Саф инглизсә репортаж».
19.10 — Л-клуб.
19.55 — Белдереүҙәр.
20.00 — Хәбәрҙәр.
20.20 — Сауҙа рәте.
20.25 — «Сәңгелдәк».
20.40 — Көнүҙәк темаға.
21.00 — «Асыҡтан-асыҡ һөйләшеү». БДУ деканы F. Ҡунафин (башҡортса).
21.30 — «Башҡортостан» (башҡортса һәм русса).
22.00 — Реклама.
22.05 — Шахмат буйынса донъя беренселеге.
22.20 — «Мөхәббәт астрологияһы».
22.50 — Автомәл.
22.55 — Реклама.
23.00 — Хәбәрҙәр.
23.30 — Реклама.
23.25 — Бәйнә-бәйнә.
23.35 — Төнгө сериал. «Әсе ҡан».
00.25 — Реклама.
00.30 — «ЭКС».

ШАРШАМБЫ, 18 ОКТЯБРЬ

1-се программа

6.00 — «Телеиртә».
9.00 — Яңылыҡтар.
9.15 — «Тропикта йәшәүсе».
10.05 — Тема.
10.50 — «Хайуандар донъяһында».
11.30 — «Был ниндәй көй».
12.00 — Яңылыҡтар.
12.10 — «Тыныслыҡ».
12.50 — «Ғәҙәти мөғжизә». 1-се серияһы.
14.00 — «Ставка ғүмергә ҡарағанда юғары». Сериал.
15.00 — Яңылыҡтар.
15.20 — Йәнһүрәт.
15.40 — Кактус-К.
15.55 — До-ми-соль.
16.10 — Джунгли ауаҙы.
16.35 — «Элен һәм егеттәр».
17.00 — «Әкиәттәр донъяһына сәйәхәт (башҡортса).
17.30 — Спорттың ете көнө.
18.00 — Яңылыҡтар.
18.20 — «Тропикта йәшәүсе».
19.10 — Ял сәғәте.
19.35 — «Был ниндәй көй».
20.00 — Документаль фильм.
20.45 — «Тыныс йоҡо, кескәйҙәр!».
20.5 — Реклама.
21.00 — Ваҡыт.
21.35 — Реклама.
21.40 — Тапшырыуҙар программаһы.
21.50 — «Урга-мөхәббәт территорияһы». Нәфис фильм.
23.50 — «Миров, Новицкий һәм башҡалар».
00.10 — Яңылыҡтар.
00.20 — Футбол.

2-се программа

7.00 — «Сәләм». Информацион - музыкаль программа (Өфө).
8.00 — Хәбәрҙәр.
8.30 — Талап ителә... Талап итело...
8.45 — Ритмика.
8.55 — «Төш ташы». Йәнһүрәт.
9.20 — Һеҙҙең партнер «Газпром».
9.40 — Телегәзит.
9.45 — «Санта-Барбара».
10.40 — Крәҫтиәндәр мәсьәләһе.
11.00 — Хәбәрҙәр.
11.20 — Милиция хроникаһы.
11.30 — Яңы һыҙыҡ.
11.45 — Клип-антракт.
11.55 — Үтә йәшерен.
12.35 — 16.00 — Тәнәфес.
16.00 — Тапшырыуҙар программаһы.
16.05 — Унда-бында яңылыҡтар.
16.20 — Көн һайын байрам.
16.30 — Кенгуру.
17.00 — Хәбәрҙәр.
17.20 — «Төш ташы». Йәнһүрәт.
17.45 — Яңы һыҙыҡ.
18.15 — Теледебаттар.
18.45 — Видеопоэзия-
18.55 — Тапшырыуҙар программаһы.
19.00 — Альмира Солтанова йырлай.
19.20 — «Ҡайҙа эшләргә барырға?»
19.45 — Йәштәр шаршамбыһы.
19.55 — Белдереүҙәр.
20.00 — Хәбәрҙәр.
20.20 — «Хеҙмәт биржаһы».
20.25 — «Көҙгә арты».
20.40 — «Ауаз» (башҡортса).
21.30 — «Башҡортостан» (башҡортса һәм русса).
22.00 — Реклама.
22.05 — Ғәҙәти канал.
22.55 — Реклама.
23.00 — Хәбәрҙәр.
23.20 — Реклама.
23.225 — Бәйнә-бәйнә.
23.35 — Автомәл.
23.40 — Музыкаль кунсткамера.
00.25 — Ҡыҫҡа нәфис фильм.

КЕСЕ ЙОМА, 19 ОКТЯБРЬ

1-се программа

6.00 — «Телеиртә».
9.00 — Яңылыҡтар.
9.15 — «Тропикта йәшәүсе».
10.05 — Футбол.
12.00 — Яңылыҡтар.
12.10 — «Тыныслыҡ».
12.50 — «Ғәҙәти мөғжизә».
14.00 — «Ставка ғүмергә ҡарағанда юғары». Сериал.
15.00 — Яңылыҡтар.
15.20 — Мультсериал.
15.40 — Лего-го.
16.00 — Тин-тоник.
16.35 — «Элен һәм егеттәр».
17.00 — «Башҡортостан» киностудияһы фильмдары. «Ишмулла». Документаль фильм.
17.30 — Спорттың ете көнө.
18.00 — Яңылыҡтар.
18.20 — «Тропикта йәшәүсе».
19.10 — Ял сәғәте.
19.35 — Джаз донъяһында.
20.00 — «Бергә-бер».
20.45 — «Тыныс йоҡо, кескәйҙәр!»
20.55 — Реклама.
21.00 — Ваҡыт.
21.35 — Реклама.
21.40 — Тапшырыуҙар программаһы.
21.45 — «Көлкөлиум».
22.20 — Футбол.
23.45 — Музобоз.
00.30 — Яңылыҡтар.
00.40 — «Твин Пикс».

2-се программа

7.00 — «Сәләм». Информацион - музыкаль программа (Өфө).
8.00 — Хәбәрҙәр.
8.30 — Йондоҙҙар һөйләй.
8.35 — Талап итело... Талап итело...
8.40 — Ритмика.
8.55 — Мультсериал.
9.20 — Яңы һыҙыҡ.
9.35 — «Санта-Барбара».
10.25 — Сауҙа йорто.
10.40 — Крәҫтиәндәр мәсьәләһе.
11.00 — Хәбәрҙәр.
11.20 — Ғәҙәттән тыш канал.
11.30 — Телегәзит.
11.35 — Мульти-пульти.
11.45 — «Пушкин йорто».
12.25 — 16.00 — Тәнәфес.
16.00 — Тапшырыуҙар программаһы.
16.05 — Унда-бында яңылыҡтар.
16.20 — Клип-антракт.
16.25 — Яңы һыҙыҡ.
16.55 — Реклама.
17.00 — Хәбәрҙәр.
17.20 — «Төш ташы». Йәнһүрәт.
17.45 — Клип-антракт.
17.50 — Лидер-прогноз.
18.20 — Тапшырыуҙар программаһы.
18.25 — Йәнһүрәт.
18.35 — Парламент хәбәрҙәре.
18.55 — Белдереүҙәр.
19.00 — Хәбәрҙәр.
19.20 — М. Кәрим менән осрашыу.
19.55 — Футбол.
11.55 — «Башҡортостан» (башҡортса һәм русса..
22.25 — Риф Ғәбитов — Салауат Юлаев исемендәге премия лауреаты.
23.00 — Хәбәрҙәр.
23.20 — Реклама.
23.25 — Бәйнә-бәйнә.
23.35 — Италия киноһы фестивале.
01.30 — Заман йылғаһы.

ЙОМА, 20 ОКТЯБРЬ

1-се программа

6.00 — «Телеиртә».
9.00 — Яңылыҡтар.
9.10 — «Тропикта йәшәүсе».
10.05 — «Бергә бер».
10.45 — «Сергей Есенин». Документаль фильм.
11.30 — Бөтәһе лә өйҙә саҡта.
12.00 — Яңылыҡтар.
12.10 — «Тыныслыҡ».
12.50 — «Лев Гурыч Синичкин». Телефильм.
14.00 — «Ставка ғүмергә ҡарағанда юғары». Сериал.
15.00 — Яңылыҡтар.
15.20 — «Кәмһетелгәндәр». Йәнһүрәт.
15.50 — Яңы реаллелек.
16.15 — Фильм-әкиәт. «Алтын болдорҙа ултырзылар...»
17.30 — «Ендешсем» (сыуашса).
18.00 — Яңылыҡтар.
18.20 — «Тропикта йәшәүсе».
19.10 — Ҡырағай ялан.
19.25 — «Кеше һәм закон».
19.55 — «Мөғжизәләр яланы».
20.45 — «Тыныс йоҡо, кескәйҙәр!»
20.55 — Реклама.
21.00 — Ваҡыт.
21.35 — Реклама.
21.40 — Тапшырыуҙар программаһы.
21.50 — «Автостоп». Н. Михалков фильмы.
22.55 — Ҡараш.
23.50 — Яңылыҡтар.
24.00 — Төнгө кинозал. «Макс — минең мөхәббәт».

2-се программа

7.00 — «Сәләм». Информацион - музыкаль программа (Өфө).
8.00 — Хәбәрҙәр.
8.30 — Йондоҙҙар һөйләй.
8.35 — Талап итело... Талап итело...
8.40 — Ритмика.
8.55 — Сауҙа йорто.
9.10 — Мульти-пульти.
9.20 — Клип-антракт.
9.25 — «Санта-Барбара».
10.20 — Телегәзит.
10.25 — Сауҙа йорто.
10.40 — Крәҫтиәндәр мәсьәләһе.
11.00 — Хәбәрҙәр.
11:20 — Милиция хроникаһы.
11.30 — Антреприза.
12.20 — Яңы һыҙыҡ.
16.00 — Тапшырыуҙар программаһы.
16.05 — Унда-бында яңылыҡтар.
16.20 — Көн һайын байрам.
16.30 — Оҙайтылған көн.
16.50 — Месяцеслов.
17.00 — Хәбәрҙәр.
17.20 — «Зорро».
18.45 — «Тыл еңеүҙе яҡынайтты». Шишмә районы.
19.25 — «Бөтәһе өсөн закон».
19.55 — Белдереүҙәр.
20.00 — Хәбәрҙәр.
20.20 — Видеофильм.
20.25 — «Һайлау беҙҙән тора».
20.45 — Документаль фильм.
21.05 — Роберт Ғәзизовтың йырҙары. Концерт.
21.30 — «Башҡортостан» (башҡортса һәм русса).
22.00 — Реклама.
22.05 — «К-2» тәҡдим итә.
22.55 — Реклама.
23.00 — Хәбәрҙәр.
23.20 — Реклама.
23.25 — Бәйнә-бәйнә.
23.35 — Автомәл.
23.40 — Футбол. УЕФА кубогы.
01.30 — «Эролаш».

ШӘМБЕ, 21 ОКТЯБРЬ

1-се программа

7.45 — «Күтәрелеү».
8.45 — Пастырь һүҙе.
9.00 — Яңылыҡтар.
9.10 — «Күтәрелеү».
10.30 — Балалар өсөн программа.
11.00 — Иртәнге почта.
11.30 — Телеңде йоторлоҡ.
11.50 — Бомонд.
12.10 — Вера Васильева «Яҙыныма рәхмәт».
12.50 — Телесериал.
13.20 — «Танау». Фильмда Гоголь геройҙары.
15.00 — Яңылыҡтар.
15.20 — Автомобиль һәм мин.
15.50 — Хайуандар донъяһында.
16.30 — «Артылыш» (башҡортса).
17.00 — «Нисектер бер...»
17.10 — Бәхетле осраҡ.
18.00 — Яңылыҡтар.
18.20 — Кинематограф.
18.55 — «Анна». Н. Михалков фильмы.
20.45 — «Тыныс йоҡо, кескәйҙәр!».
20.55 — Реклама.
21.00 — Ваҡыт.
21.35 — Реклама.
21.40 — Тапшырыуҙар программаһы.
21.45 — «Король уҡсыһы Шарптың мажаралары».
22.55. Брэйн-ринг.
23.45 — Йәнһүрәт.
23.50 — Яңылыҡтар.
24.00 — «Һылыу Джонни».

2-се программа

7.00 — «Сәләм». Информацион - музыкаль программа (Өфө).
8.00 — Хәбәрҙәр.
8.20 — Йондоҙҙар һөйләй.
8.25 — Документаль фильм.
8.35 — Йәнһүрәт.
8.50 — Өмөт старттары.
9.05 — «Одиссея».
9.35 — Алтын асҡыс.
9.55 — Вертикаль.
10.25 — Этикетка.
10.35 — Пилигрим.
11.20 — Зур хоккей.
12.00 — Нәфис фильм. «Төрмә кемде һағына».
13.15 — Мәскәүгә — алыҫ.
14.00 — Хәбәрҙәр.
14.30 — Де факто.
14.45 — Нәфис фильм. «Ғашиҡ булған Мегрэ».
15.35 — Клип-антракт.
15.40 — Веди.
16.10 — Яңы һыҙыҡ.
16.30 — Ҡыҙыу унлыҡ.
16.45 — «Берлин — Мәскәү — Берлин».
17.15 — Йәнһүрәт.
17.35 — Сәхнә йондоҙҙары. Х. Яруллин (башҡортса).
18.50 — Белдереүҙәр.
18.55 — Футбол.
20.55 — Реклама.
21.00 — Хәбәрҙәр.
21.25 — Реклама.
23.30 — «Постскриптум».
22.00 — «Мәғрифәт».
22.20 — Телефильм. «Минең ҡала».
22.30 — «Халыҡ биҙәктәре». Көйөргәҙе районы (башҡортса). 1-се бүлеге.
23.00 — Хәбәрҙәр.
23.10 — Реклама.
23.30 — Автомәл.
23.35 — Үтә йәшерен.
00.25 — «А» программаһы.
01.25 — Реклама.
01.30 — Заман йылғаһы.

ЙӘКШӘМБЕ, 22 ОКТЯБРЬ

1-се программа

8.00 — «Күтәрелеү».
9.00 — Яңылыҡтар.
9.10 — «Күтәрелеү».
10.30 — Бөтәһе лә өйҙә саҡта.
11.00 — Иртәнге йондоҙ.
11.50 — Тәүге ҡулдан.
12.00 — «Рәсәйгә хеҙмәт итәм».
12.30 — Лукошкино ауылы рейтингы.
13.30 — Пи билдәһе аҫтында.
14.00 — «Минең дуҫым — ат».
14.30 — «Миров. Новицкий һәм башҡалар».
15.00 — Яңылыҡтар.
15.20 — Сәйәхәтселәр клубы.
16.15 — Мультфейерверк.
17.10 — Яңылыҡтар.
17.30 — Никита Михалковтың юбилей кисәһе.
19.15 — Премьера.
22.00 — Йәкшәмбе.
22.45 — Реклама.
22.55 — Тапшырыуҙар программаһы.
23.05 — «Батша уҡсыһы Шарптың мажаралары». Сериал.
24.00 — Яңылыҡтар.

2-се программа

8.00 — Хәбәрҙәр.
8.20 — Хәйерле иртә.
8.50 — Парламент аҙнаһы.
9.35 — Киноафиша.
9.50 — «Сигнал данаһы».
10.00 — Автоуҙышыу буйынса донъя чемпионаты.
12.00 — Аты-баты...
12.30 — Футболдың сиге юҡ.
13.15 — «Тупланыу».
13.20 — «Беҙҙең баҡса».
13.50 — Видеопоэзия.
14.00 — Хәбәрҙәр.
14.30 — «Ҡырҡып ташлап булмай».
14.45 — Нәфис фильм. «Ғашиҡ булған Мегрэ».
15.30 — Русса Караока.
16.00 — «Китап лавкаһы».
16.30 — «Параллелдәр».
16.45 — Реклама.
16.50 — «Хайуандар донъяһында».
17.45 — Өс батыр.
18.30 — Реклама.
18.35 — Йәнһүрәт.
19.30 — Комедия.
19.50 — Реклама.
20.00 — Хәбәрҙәр.
20.20 — Реклама.
20.25 — «Еңелеү белмәүселәр». Нәфис фильм.
22.25 — Ксюша янында.
22.55 — Реклама, һауа торошо.
23.00 — Хәбәрҙәр.
23.20 — Реклама.
23.25 — Автомәл.
23.30 — Музыкаль программа.
24.00 — Реклама.
00.50 — Клип-антракт.
00.10 — «Хрона».
00.40 — Заман йылғаһы.

Ҡотлайбыҙ!

Исәнгилде ауылында йәшәүсе ҡәҙерле ирем, атайыбыҙ, ҡартатайыбыҙ **Яңыбай Хажый улы ИҪӘНГИЛДИНДЫ** 60 йәше менән ҡотлайбыҙ.

Беҙ теләйбеҙ:
аҡ бәхеттәр килеп,
Йәшәүеңдә еңел
итһендәр.
Тик яҡшылыҡ ҡына
юлдаш булһын,
Насарлыҡтар алыҫ
китһендәр.

Иң изге теләктәр менән ҡатыны, ҡыҙҙары Сәлимә, Ғәлимә, Миңнур, Бибинур, Гөлнәҙирә, улы Миңлеғәле, килене, кейәүҙәре, ейән-ейәнсәрҙәре.

✦ ◆ ✦

Уфимск поселогынан ҡәҙерле иптәшем, атайыбыҙ, ҡайныбыҙ, ҡартатайбыҙ **Ғәлийән Ғәлимйән улы ҒӘББӘСОВТЫ** 50 йәшлек юбилейы менән ихлас күңелдән ҡайнар ҡотлайбыҙ.

Исәнлек-һаулыҡ, оҙон ғүмер, тыныс тормош, уңыштар, ғаилә бәхете теләйбеҙ.

Ҡотло булһын
һинең тыуған көнөң,
Бәхеттәрең килһен
үрелеп.
Ҡыуаныстар ғына
юлдаш булһын,
Шатлыҡтарға йәшә
төрөнөп.

Иң изге теләктәр менән ҡатыны Ғилминур, улдары Альберт, Рәмил, ҡыҙы Лилиә, килене Гөлшат, кейәүе Сәлих, ейәнсәрҙәре Иҙел, Илгиз.

✦ ◆ ✦

Аҡъяр ауылында йәшәүсе ҡәҙерле ҡатыным, әсәйебеҙ **Зифа Әхмәт ҡыҙы ШӘРИПОВАНЫ** тыуған көнө менән ҡотлайбыҙ.

Ҡотло булһын һинең
тыуған көнөң,
Ҡотлау һүҙе —
һиңә бүләгебеҙ.
Оло ләззәт табып
хеҙмәтеңдән,
Оҙаҡ йәшә —
беҙҙең теләгебеҙ.

Ире, улдары, ҡыҙы.

„Дублерҙар көнө“

Өлкән синыф уҡыусылары советы ҡарары менән 5 октябрҙә Маҡан урта мәктәбендә «Дублерҙар көнө» үткәрелде. Бөтә ил уҡытыусылар көнөн байрам иткәндә, уларҙың эшен уҡыусылары алмаштырҙы һәм өлкәндәрҙең емөтөн 11-се синыфтан Сәлих Сәйфуллин мәктәп директоры, Инна Шмаргуненко уҡытыу бүлеге мөдире булып, дәрестәрҙең үткәрелеүе өсөн яуап бирҙеләр. Дәрестәр өсөн бөтә дублерҙарға ла ҙур яуаплылыҡ йөкмәтелде, һәм уларҙың бәтәһе лә үҙҙәренең бурысын яҡшы башҡарҙы, тип әйтергә кәрәк. Бөтә синыфтар ҙа уйында эҙлхас ҡатнашты, ә уҡытыусылар ҙур ҡыҙыҡһыныу менән күҙәтте.

Бына дәрестәр тамамланғас, уҡыусылар актовый залға йыйылә, бында уҡытыусылар һәм саҡырылған ҡунаҡтар йыйылған. Элек Маҡан урта мәктәбендә оҙаҡ йылдар эшләгән уҡытыусы-ветерандар Л. В. Берест, А. И. Бухалова концертҡа саҡырылдылар. Быға тиклем мәктәп директоры булып эшләгән һәм хәҙер ауыл хакимиәте башлығы вазифаһын башҡарған З. Х. Ишемғоловты ҡайтанаң уҡытыусылар араһында күреүгә барыһы ла шат булды. Концерт алдынан алып барыусылар Юлия Асылбаева менән Фәнис Мөхәмәтов (5-се һәм 6-сы синыф уҡыусылары) бөтә уҡыусылар исеменән уҡытыусыларҙы оло байрамдары менән ҡотлаנылар, ә концертта ҡатнашыусылар үҙҙәренең изге теләктәре яҙылған ҡотлау открыткаларҙы һәм сәскәләр тапшырҙылар.

Концерт ҡыҙыҡлы булды. Һәр синыф икешәр номер әҙерләне, мәктәптә синыфтан тыш эштәрҙә ойоштороусы А. Х. Сынбулатова менән балалар хәрәкәтен ойоштороусы Н. Х. Шилованың ҙур көс һалыуҙары һиҙелә ине. Программа йырҙар һәм бейеүҙәрҙән торҙо. Һәр номер алдынан уҡытыусыларға бағышланған шиғырҙар яңғыраны, рәхмәт һүҙҙәре әйтелде.

Хәҙерге ваҡытта мәктәпкә эшләүе бик еңелдән түгел, үҙеңә ҡарата күберәк иғтибар йәлеп итеү өсөн уҡытыусылар күп көс һала. Сентябрҙең тәүге көндәренән үк тиерлек мәктәптә балаларҙың мәнфәғәттәре буйынса төрлө түңәрәктәр эшләй башланы. Уҡыусылар «Компьютер», «Фото» (етәксеһе Ф. Т. Әхмәтов), «Башҡорт теле» (М. А. Зиннәтуллина) түңәрәктәренә йөрөйҙәр. Балалар хорға (А. Х. Сынбулатова), башҡорт фольклорына (Н. М. Нурбулатова), бейеү һәм театр түңәрәктәренә (Н. Х. Шилова) ихлас йөрөйҙәр. Концертта ҡатнашыусыларҙың оҫта сығыш яһауҙарын күреп, һоҡланып ултырҙыҡ. Һуңынан уҡытыусылар исеменән мәктәп директоры Ю. Х. Юнысов сығыш яһаны. Ул ошондай яҡшы концерт өсөн балаларға рәхмәт белдерҙе һәм уларға уҡыусыларында артабанғы уңыштар теләне.

Н. ШИЛОВА,
Маҡан урта мәктәбенең балалар хәрәкәте ойоштороусыһы.

Уҡыусылар йоғошло тире ауырыуҙары тураһында нимә белергә тейеш

Тире ауырыуҙары араһында ҡысытма һәм ҡырҡылсан (тимерәү төрө) кеүек йоғошлолары ла бар.

Микроскоп аша ғына күренгән ҡысынма талпаны трихофития, микроспор бәшмәге ошо ауырыуҙарҙы таратыусылар булып тора. Был ауырыуҙар сәләмәт кешегә әйберҙәр аша күсә. Бынан тыш, йорт хайуандары (әттәр, бызауҙар, бесәйҙәр) аша ла тимерәү йоҡторорға мөмкин.

Ауырыуҙың аҙып китеүенә юл ҡуймағыҙ. Тән ҡысыһа, сәбертмәләр, һыҡтылар, башта сәс ҡойолған урындар барлыҡҡа килеү менән, ашығыс рәүештә табибҡа мөрәжәғәт итегеҙ.

Был ауырыуҙар йоҡҡандан һуң бер йәки бер нисә аҙнанан һуң ғына асыҡлана һәм ул ошо ваҡыт эсендә башҡаларға, әргә-тирәләге кешеләргә күсергә мөмкин. Шуға күрә ҡысынма барлығы асыҡланған осраҡта бөтә ғаилә менән дауаланырға кәрәк, ә тимерәү булыуы асыҡланыу менән врачҡа мөрәжәғәт иткәндең икенсе көнөнә үк ауырыу менән аралашҡан кешеләргә һәм уның ғаилә ағзаларына табибҡа күренергә кәрәк. Һуңынан ярты ай буйына ес тапҡыр табибҡа (фельдшерға) тикшереү өсөн йөрөү мотлаҡ. Зарарланған кешеләрҙең барыһы ла бер үк ваҡытта дауаланырға тейеш. Талпандар һәм бәшмәктәр кейемдә һәм постелдә кәрәк-ярақтарында ҡалмаһын өсөн, уларҙы дизенфекциялларға кәрәк. Дизенфекция түбәндәге ысул менән үткәрелә. Кейемде һәм постель кәрәк-ярақтарын ҡайнатырға һәм йыуырға, һуңынан эсе үтек менән үтекләргә. Ҡышҡы осорҙа кейем-һалымды һәм постель кәрәк-яраҡтарын сығарып ҡағып 12—14 сәғәтқә һалҡында ҡалдырырға мөмкин. Ишектәрҙе, иҙәнде һабынлап ҡайнар һыу менән йыуырға һәм лизолдың йәки хлораминдың өс процентлы иҙмәһе менән һөртеп алырға кәрәк. Һауыҡҡанға тиклем был эште 2—3 тапҡыр башҡарыу тәҡдим ителә.

Ауырыу кешеләр парикмахерскийға һәм дөйөм мунсаға, ә балалар мәктәптәргә, балалар баҡсаларына йөрөмәҫкә тейеш. Берәҙәк бесәйҙәрҙе алып ҡайтып, улар менән уйнарға, бергә алып ятырға ярамай. Сөнки балалар йышыраҡ бесәйҙәрҙән һәм эттәрҙән ауырыу йоҡторалар.

Шулай уҡ таныш булмаған кешеләрҙең баш кейемдәрен кейергә, сит кешенең тарафын файҙаланырға ярамай. Ҡырҡылсан менән зарарланған кешеләрҙең баш кейемдәрен яндырырға кәрәк, сөнки уларҙы дизенфекциялауы бик ҡыйын һәм уңайһыҙ.

Уҡыусылар һәр урында һәм һәр ваҡыт ошо ҡағиҙәләрҙе иҫтә тотһон ине. Таҙалыҡ, санитария һәм гигиена талаптарын күҙәткәндә генә беҙ сәләмәт йәшәйәсәкбеҙ.

Ш. ӘМИНЕВ,
венеролог.

Барыһы ла тырыштылар

Иләс мәктәбе уҡыусылары шефтәтлелек көндәрендә эшһеҙ ултырманылар. Мәҫәлән, 8-се синыф ҡыҙҙары һәм малайҙары яңғыҙ йәшәгән Вәлимә инәй Мәмбәтованың өйөн һәм ишек алдын йыйыштырҙылар. Эште бик тиҙ һәм дәррәү башҡарҙылар. Былдың өйөн һәм ишек алды уҡыусыларға рәхмәт әйтеп бөтә алманы.

Ә 5-се синыф уҡыусылары йәкшәмбе көндө Хәдисә инәй Биксәмбәтоваға ярҙам күрһәттеләр. Ҡыҙҙар уның утынын ташып өйөп ҡуйҙылар, малайҙар утынды бысып ярҙылар. Бер кем дә ситтә ҡалманы, Динә Асҡарова, Айнар Фәтхуллин, Альбина Ғәббәсова, Илмир Батыровтар бигерәк тә активлыҡ күрһәттеләр. Хәҙисә инәй рәхмәттәр әйтеп, беҙҙе тәмле кәнфиттәр менән һыйланы.

Г. ШӘРИПОВА,
Ф. ҠЫРЫМҒУЖИН,
йәш хәбәрселәр.

Һунар сезоны асылды

1995 — 1996 йылдың көҙгө-ҡышҡы һунар сезоны асылды:
— ҡуяндарға — 14 октябрҙән;
— төлкөләргә — 14 октябрҙән.

Төлкө менән ҡуянға бергә путевка хаҡы — 75000 һум. Впостарын түләмәгән һәм биотехник эштәрҙә ҡатнашмағандар бесәсн йөрөмәһен. Эштә ҡатнашыу буйынса бурыслы кешеләр мал аҙығын өс көн эш өсөн тапшыра алалар: иген ҡалдығы — 0,5 центнер йәки 1,0 центнер картуф, 1 центнер бесән.

Ҡыҙыҡһындырған һорауҙар менән Хәйбулла лесхозына мөрәжәғәт итергә.

Г. ЕГОРОВ,
һунарсылыҡ һәм балыҡсылыҡ ассоциацияһы рәйесе.

АЛМАШТЫРАМ

1992 йылғы «ГАЗ-3307» самосвалын «ВАЗ» автомобиленә алмаштырам йәки һатам. Орск ҡалаһы, Добровольская урамы, 4 «а», 31-се квартираға мөрәжәғәт итергә.

ПРЕДПРИЯТИЕЛАР, ОЙОШМАЛАР ЕТӘКСЕЛӘРЕ ҺӘМ ЙОРТ ЭЙӘЛӘРЕ ИҒТИБАРЫНА

«Агропромэнерго»ның проект группаһы әсе йорт газ селтәрен проектлауға заказдар ҡабул итә. Проекттар әҙерләнмәйенсә, йорттарға газ үткәрелмәйәсәк. Проекттарҙы үҙ ваҡытында әҙерләү өсөн ашығыс рәүештә заявкалар бирергә кәрәк.

Районның бөтә дауалау-профилактик учреждениелары шәхесте раҫлаусы документтар булғанда ғына граждандарҙы стационар дауалауға ҡабул итәсәк.

ИҒТИБАР ИТЕГЕҘ!

110-сы СПТУ-ла, Сибайға барып, ГАИ РЭП-ына имтихандар тапшырыу өсөн төркөм комплектлана.

1995 йылдың 5 ғинуарынан 31 майына тиклем курста уҡып та имтихан тапшыра алмағандарҙы, 21 октябрҙә көндөҙгө сәғәт 12-лә училищеға килергә саҡырабыҙ. 2-17-63 телефоны буйынса белешергә мөмкин.

ҺАТАМ

Яҡшы хәлдәге 40 ат көслө «ЗАЗ-968» автомобилен һатабыҙ.

Байғусҡар ауылы, Ил-ham Торомтаевҡа мөрәжәғәт итергә, телефоны 2-33-19.

— Ваҡыт реләһы.
— Телевизион антенна өсөн көсәйткестәр— 50 мең.
— ТВ өсөн «ДН-Волн» бебн-приставка (автономнялы) — 70 мең.
Садовый поселогы, «Уют» магазины, телефоны 2-92-32.

Аҡъярҙағы 110-сы СПТУ 21 октябрҙә сәғәт 10-да дөйөм ата-әсәләр йыйылышын үткәрә. Бөтә ата-әсәләрҙең дә килеүе һорала.

Ивановка ауыл хакимиәте 305-се аптека мөдирә Р. Р. Хәсәнованың ире
З Ы Я Н Ы Ң
үлеп ҡалыуы сәбәпле, уның ҡайғыһын уртаҡлаша.

Ивановка участка больницаһы коллективы 305-се аптека мөдирә Р. Р. Хәсәнованың
И Р Е
үлеп ҡалыу сәбәпле, уның ҡайғыһын уртаҡлаша.

Ивановка ауыл хакимиәте В. Т. Ларинды
Ә С Ә Һ Е
үлеп ҡалыу сәбәпле, уның ҡайғыһын уртаҡлаша.

Ленин исемендәге колхоз идараһы профкомы хеҙмәт ветераны
Фатима Ямалетдин ҡыҙы БИКБОВАНЫҢ
үлеп ҡалыуы сәбәпле, мәрхүмәнең туғандары һәм яҡындарының ҡайғыһын уртаҡлаша.

«Маҡан» крәҫтиән хужалыҡтары ассоциацияһы хакимиәте һәм профкомы үҙәк бүлексә тракторсыһы
Зыя Фәтхислам улы БАЙҒУЖИНДЫҢ
фажиғәле үлеп ҡалыуы сәбәпле, мәрхүмдең туғандары һәм яҡындарының ҡайғыһын уртаҡлаша.

Ленин исемендәге колхоз идараһы һәм профкомы
Зыя Ҡорман улы ХӘСӘНОВТЫҢ
үлеп ҡалыуы сәбәпле, мәрхүмдең ғаиләһе, туғандары һәм яҡындарының ҡайғыһын уртаҡлаша.

Ивановка ауыл хакимиәте
Николай Иванович ШИГАРАНОВТЫҢ
үлеп ҡалыуы сәбәпле, мәрхүмдең ҡатыны, балалары һәм туғандары менән яҡындарының ҡайғыһын уртаҡлаша.

Дәүләт һалым инспекцияһы коллективы, профкомы дәүләт һалым инспекторы А. Х. Таулыҡаеваның бейеме
Гөлсөм Нурулла ҡыҙы ТАУЛЫҠАЕВАНЫҢ
үлеп ҡалыуы сәбәпле, уның һәм ғаиләһенең ҡайғыһын уртаҡлаша.

«Таналыҡ» совхозы дирекцияһы, профсоюз комитеты һәм ветерандар советы хеҙмәт ветераны
Яңыбай Ғилман улы ФӘЙЗУЛЛИНДЫҢ
үлеп ҡалыуы сәбәпле, мәрхүмдең ғаиләһе, туғандары һәм яҡындарының ҡайғыһын уртаҡлаша.

1-се Аҡъяр урта мәктәбе уҡытыусыһы Т. А. Рудниченконың атаһы
Александр Михайлович УСТИЧЕНКОНЫҢ
үлеп ҡалыуы сәбәпле, уның ҡайғыһын уртаҡлашабыҙ.
9-сы синыф уҡыусылары һәм уларҙың ата-әсәләре.

52-се район үҙәк аптекаһы коллективы 305-се аптека мөдирә Р. Р. Хәсәнованың ире
Зыя Ҡорманғәле улы ХӘСӘНОВТЫҢ
үлеп ҡалыуы сәбәпле, уның ҡайғыһын уртаҡлаша.

2-се Бүребай урта мәктәбе коллективы инглиз теле уҡытыусыһы Р. К. Мөхәмәтйәнованың
А Т А Һ Ы
үлеп ҡалыу сәбәпле, уның ҡайғыһын уртаҡлаша.

«Яңы тормошҡа» район гәзите редакцияһы һәм типография коллективтары элекке бухгалтер Н. П. Устиченконың ире
Александр Михайлович УСТИЧЕНКОНЫҢ
үлеп ҡалыуы сәбәпле, уның, ғаиләһенең, яҡындарының ҡайғыһын уртаҡлаша.

Район Советы президиумы һәм район хакимиәте һуғыш һәм хеҙмәт ветераны Ҡ. А. Таулыҡаевтың ҡатыны
Гөлсөм Нурулла ҡыҙы ТАУЛЫҠАЕВАНЫҢ
үлеп ҡалыуы сәбәпле, уның ҡайғыһын уртаҡлаша.

Уфимск урта мәктәбе коллективы О. Н. Усатых
Ә С Ә Һ Е
үлеп ҡалыу сәбәпле, уның ҡайғыһын уртаҡлаша.

Уфимск урта мәктәбе коллективы Р. М. Данышпинаның
А Т А Һ Ы
үлеп ҡалыу сәбәпле, уның ҡайғыһын уртаҡлаша.

Беҙҙең АДРЕС: Башҡортостан, Аҡъяр ауылы, Сиҙәмселәр проспекты, 41

Телефондар: мөхәррир — 2-11-95, мөхәррир урынбаҫары, социаль-экономика бүлек — 2-13-97, мөхәррирҙең дубляж буйынса урынбаҫары, яуаплы сәркәтип — 2-14-95, ауыл хужалығы бүлеге — 2-16-95, хаттар бүлеге — 2-13-95, фотохәбәрсе, бухгалтерия — 2-14-98.

Гәзит шишәмбе, кесаҙна, шәмбе көндәрендә башҡорт һәм рус телдәрендә сыға.

Баҫырға ҡул ҡуйылды 18 сәғәт 00 мин. Индексы 50734

Мөхәррир урынбаҫары Ф. М. ҠОҘАБАЕВ

Башҡортостан Республикаһы Матбуғат һәм киң информация министрлығының Хәйбулла район типографияһы. Заказ № 212. Тираж 1819.